

посещението на Хавел предишната година с обещания за подобрене, условията на живот са отблъскващи. Камара от четиридесетина дървени съборетини, стърчат сред море от кал. Един неравен път свързва селището с словашкото село, намиращо се на километър-два оттам. В другата посока лежи привлекателен район от покрити с гори хълмове и дефилета, наречен по странна ирония "Словашкият рай" (Slovensky Raj). Все още няма електричество и отходна канализация и - още по-зле - никаква чиста питейна вода. Броят на живеещите в тези копторни условия е нараснал през последната година, тъй като повишената безработица сред ромите в чешките земи е принудила някои от тях да реемигрират в изходните си селища, където животът е по-евтин (Guy 1991).

За разлика от тях две трети от ромите, живеещи в не по-малко разнебитеното селище в близката Жехра, разположено на стръмнините на хълмовете покрай главния път, през октомври 1990 г. са преместени в малък жилищен комплекс. Постройките се намират в края на словашкото село и включват дори един културен център, използван от цялото население. Словашката селска управа изглежда действително доволна от постигнатото - но изтърсва, че комплексът представлява етап от по-ранен комунистически проект. Сега не се очаква ново финансиране, което да подобри положението на онези семейства, които са изоставени в първоначалното селище (Guy 1991).

Перспективи за бъдещето

Една събота през май 1995 г. в спокойния град Ждяр над Сазаву трима младежи прекарват вечерта в пиене и разговори около изпробването на нова бейзболна бухалка. Скоро след това те проникват в дома на едно ромско семейство и започват да трошат мебелите. Когато Тибор Берки, собственикът на жилището, се опитва да се намеси, те го пребиват до смърт пред жена му и децата му с поредица от удари